

سیمای صنعت و معدن استان خراسان رضوی

معاونت برنامه‌ریزی و اشتغال استانداری

دفتر برنامه‌ریزی و بودجه

خرداد ۱۳۹۲

فهرست

۳..... مقدمه:

۴..... مشخصات عمومی

۵..... آب‌های زیرزمینی و سطحی

۵..... شاخصه های اصلی استان در بخش صنعت، معدن و تجارت

۶..... ساختار فعالیتهای صنعتی، معدنی و تجاری

۶..... ساختار فعالیتهای صنعتی، معدنی و تجاری

۷..... ساختار فعالیتهای صنعتی، معدنی و تجاری

۷..... گزارش عملکرد ماموریت‌های سازمانی و قانون برنامه پنجم سال ۹۱ برش استانی

۱۰..... گزارش آخرین وضعیت طرح‌های مهربان‌گار استان

۱۰..... ظرفیت های صادراتی استان

۱۱..... ۱۰ قلم عمده کالاهای صادراتی صنعتی و معدنی سال ۹۱

۱۱..... اطلاعات کلی شهرک ها و نواحی صنعتی استان

۱۲..... مراکز ذخیره سازی

۱۲..... پایگاه های توسعه صادرات

۱۲..... تسهیلات بانکی مرتبط با استان

۱۳..... خلاصه عملکرد سال ۹۱ بخش صنعت، معدن و تجارت

۱۴..... مصوبات سفرهای استانی مشکل دار در بخش صنعت، معدن و تجارت

۱۵..... مصوبات سفرهای استانی مشکل دار در بخش صنعت، معدن و تجارت (ادامه)

۱۶..... مصوبات سفرهای استانی مشکل دار در بخش صنعت، معدن و تجارت (ادامه)

۱۶..... مصوبات سفرهای استانی مشکل دار در بخش صنعت، معدن و تجارت (ادامه)

۱۷..... اولویت های سرمایه گذاری بر اساس راهبرد توسعه صنعتی و مطالعات بازار

۱۷..... مزیت های معدنی استان جهت سرمایه گذاری در بخش معدن

۱۸..... مزیت های نسبی و منطقه ای استان

۱۸..... چشم انداز کلی صنعت، معدن و تجارت استان و مزیت های نسبی استان

۱۹..... صنعت فرش

۱۹..... پیشنهادات استان جهت حل موانع ومشکلات ودستیابی به اهداف برنامه های عملیاتی استان

۲۱..... منابع و مأخذ

مقدمه:

استان خراسان رضوی با مساحت ۱۱۶۴۹۳ کیلومتر مربع و با اختصاص سهم ۷/۳ درصدی خاک کشور و چهارمین استان پهناور کشور، دارای ۸۳۳/۶ کیلومتر مرز مشترک با کشورهای افغانستان و ترکمنستان است. بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰ در این سال جمعیت استان بالغ بر ۵۹۹۴۴۰۲ نفر می‌باشد (معادل ۷/۹۸ درصد جمعیت کشور) که ۴۳۱۱۲۱۰ نفر در مناطق شهری و ۱۶۸۳۱۹۲ نفر در مناطق روستایی (و عشایری ۸۷۸ نفر) ساکنند. شاخص‌های عمده جمعیتی عبارتند از:

- تراکم جمعیت در این استان حدود ۵۱ نفر است.
- استقرار ۵۱ درصد جمعیت استان در شهر مشهد، حدود ۲۰/۵ در چهار شهر (سبزوار، تربت حیدریه، تربت جام و نیشابور) و مابقی در سایر شهرستان‌های استان است.
- از کل جمعیت استان ۲۹۹۹۵۲۹ نفر مرد و ۲۹۹۴۸۷۳ نفر زن هستند.
- تعداد خانوارهای استان در این سال بالغ بر ۱۷۱۷۳۶۲ خانوار است. بنابراین بعد خانوار در این استان ۳/۴۹ نفر است که در مقایسه با رقم مشابه کشور (۳/۵۵ نفر) کمتر است.

مشخصات عمومی

۱۱۶۴۹۳	مساحت استان (کیلومتر مربع)	
۷/۳	مساحت استان نسبت به کل کشور (درصد)	
۵۹۹۴۴۰۲	جمعیت استان (نفر)	
۷/۹۸	جمعیت استان نسبت به کل کشور (در صد)	
شهرک و نواحی صنعتی : ۴۰	بندر : -	فرودگاه : ۴
مراکز علمی و پژوهشی و دانشگاهی : ۱۸۱	پالایشگاه : ۱	بزرگراه : ۹۴۸۸ کیلومتر
	نیروگاه : ۵	راه آهن : ۹۸۴ کیلومتر
	محصولات پایه کشاورزی (زراعی و باغی) : ۶/۱ میلیون تن	ذخایر معدنی کشف شده : ۳۲۱۴ میلیون تن
	متوسط بارندگی : ۳/۰۲۰۳۰ میلی متر در استان طی سال ۹۱ می باشد	
	جنگل: مساحت جنگل در استان ۹۶۶۰۰۰ هکتار می باشد	
	انرژی مصرفی استان:	برق مصرفی استان : ۱۰۹۷۵۷۳۰
	گاز (متر مکعب)	رتبه توسعه یافتگی صنعتی در کشور : چهارم
	سوخت مایع(هزار لیتر)	
	۱۰۳۱۹۵۳۷۷۳۲	
استان های همجوار : خراسان شمالی، خراسان جنوبی، سمنان و یزد		
- تقسیمات استانی : شامل ۲۸ شهرستان، ۷۰ بخش، ۷۲ شهر، ۱۶۳ دهستان و ۷۳۶۱ آبادی که دارای سکنه است.		
- شهرستان های تابعه عبارتند از :		
شرایط اقلیمی و آب و هوایی استان: این استان بر روی کمربند آب و هوایی خشک و نیمه خشک کره زمین واقع شده است.		

آب‌های زیرزمینی و سطحی

- حجم آب‌های زیرزمینی تجدید پذیر استان معادل ۵۳۰۰ میلیون متر مکعب و برداشت از آن معادل ۶۴۷۰ میلیون متر مکعب است. شاخص بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی با کسری ۱۱۷۰ میلیون متر مکعب در سال (۲/۱۹ درصد کسری مخازن کشور) مواجه است. منابع آب زیرزمینی استان شامل ۵۵۳۸ میلیون متر مکعب، ۶۸۶۸ رشته قنات با ۵۶۵ میلیون متر مکعب تخلیه سالانه و ۷۱۴۰ دهنه چشمه با ۳۷۳ میلیون متر مکعب تخلیه سالانه می‌باشد.
- در استان خراسان رضوی ۳ حوضه آبریز اصلی و ۳۷ دشت وجود دارد. ۲۴ دشت آن به عنوان دشت ممنوعه و ممنوعه بحرانی و ۳ دشت هم به عنوان دشت آزاد می باشد. تعداد رودخانه‌های مهم (فصلی و دائم) استان ۳۲ رودخانه، تعداد رودخانه‌های مرزی ۱۰ رودخانه، حجم آب خروجی از رودخانه‌ها به استان‌های هم‌جوار ۲۶ میلیون متر مکعب و حجم آب خروجی از مرزهای بین‌المللی و مشترک (سهم ایران) ۱۲۷ میلیون متر مکعب می باشد.

شاخصه های اصلی استان در بخش صنعت، معدن و تجارت

۵۶۶۳۱٫۸		ارزش افزوده بخش صنعت و معدن (و ساختمان، آب، برق و گاز) استان (میلیارد ریال)	
بااطلاعات موجود قابل تفکیک نمی باشد		ارزش افزوده بخش تجارت استان (میلیارد ریال)	
۱/۳		سهم ارزش افزوده بخش به کل کشور	
۷٫۱ درصد		سهم کل کارگاههای ۱۰ نفر و بیشتر از کل کشور	
کل (نفر): ۴۷۸۰۰۰ (به استناد نتایج سرشماری سال ۱۳۹۰)		اشتغال بخش صنعت، معدن و تجارت در استان	
صنعت: ۲۵۳۲۴۹ (نفر) ۹/۵۲٪ معدن: ۸۱۶۳ (نفر) ۷/۱٪ تجارت: ۴/۴۵٪ (فقط عمده فروشی خرده فروشی ۲۱۶۷۶۸ نفر)		سال ۱۳۹۰	
سال ۱۳۹۱		سال ۱۳۹۰	
وزن هزارتن	ارزش میلیون دلار	وزن هزارتن	ارزش میلیون دلار
۲۲۹۱	۱۹۶۹	۲۲۷۸	۱۹۱۸
۴۱۶		ارزش واردات استان (در سال ۹۱) (میلیون دلار)	

ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری

وضع موجود مجوز های صنعتی صادره				
ردیف	نوع مجوز	تعداد	سرمایه (میلیارد ریال)	اشتغال (هزار نفر)
۱	جواز تاسیس	۳۹۲۲	۱۸۰۳۸۳	۱۱۵۹۶۵
۲	پروانه بهره‌برداری	۵۹۲۰	۹۲۲۴۰	۱۸۹۰
۳	طرح توسعه	۳۳۰	۹۹۵۶	۱۱۴۲۰

ساختار فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری

ردیف	عنوان	موضوع	استان	کل کشور
۱	تعداد پروانه اکتشاف به تفکیک نوع سنگ	سنگ تزئینی	۱۳	اطلاعات موجود نمی باشد
		غیر سنگ طبقه ۱	۵۴	
		غیر سنگ طبقه ۲ (فلزی)	۶۴	
		غیر سنگ طبقه ۲ (غیر فلزی)	۳۲	
۲	پروانه اکتشاف	تعداد	۱۶۳	اطلاعات موجود نمی باشد
۳	گواهی کشف	تعداد	۷۳	
		تناژ ذخیره قطعی (هزار تن)	۹۶,۸۸۵	
		هزینه عملیات (میلیارد ریال)	۱۴,۵	
۴	پروانه بهره برداری	تعداد	۶۱	
		ظرفیت استخراج (هزار تن)	۹۶۴	
		ذخیره قطعی (هزار تن)	۷۳۰۹۴	
		اشتغال (نفر)	۵۰۴	
		سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	۲۷۸	
۵	اجازه برداشت	تعداد	۷۳	
		میزان استخراج (هزار تن)	۵۱۲	

ساختار فعالیتهای صنعتی، معدنی و تجاری

وضع موجود حوزه تجارت		
ردیف	نوع مجوز	تعداد
۱	صدور کارت بازرگانی	۵۹۲ فقره
۲	صدور پروانه کسب	۱۵۲۴۸
۳	واحدهای صنفی دارای پروانه	۱۶۷۳۸۶
۴	نمایشگاه های استان	۴۷ نمایشگاه بین المللی
۵	بنگاه های صادراتی کالا	۵۰۰
۶	بنگاه های صادراتی خدمات (فنی مهندسی)	-
۷	اتحادیه های صنفی	۵۰۹

گزارش عملکرد ماموریت های سازمانی و قانون برنامه پنجم سال ۹۱ برش استانی

هدف برنامه (تعداد): ۱۷۶	انجام شده به درصد: ۱۰۰
-------------------------	------------------------

مشخصات ۱۰ واحد فعال صنعتی مهم و برجسته استان						نام
نام واحد	محصول	ظرفیت	واحد سنجش	اشتغالزایی (نفر)	سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	شهرستان محل احداث
ایران خودرو خراسان	خودرو سواری	۱۴۰	هزار دستگاه	۳۰۰۰	۱۲۰۰۰	شهرک صنعتی بینالود
گروه صنعتی پارت لاستیک	محصولات لاستیکی خودرو	۱۲	هزار تن	۲۸۰۰	۲۰۰۰	مشهد
معادن سنگ آهن سنگان	کنسانتره آهن	۲,۶	میلیون تن	۱۱۰۰	۵۵۰۰	خواف
مجتمع فولاد خراسان	انواع مقاطع فولادی	۶۰۰	هزار تن	۱۰۵۰	۱۵۰۰۰	نیشابور
صنایع غذایی دینا	فرآورده های حجیم شده بر پایه غلات	۱۳	هزار تن	۱۲۰۰	۸۵۰	مشهد
خوشگوار مشهد	نوشا به غیرالکی	۳۶۰	میلیون لیتر	۱۰۷۰	۱۰۰۰	مشهد
ریسندگی و بافندگی جامعه	پارچه فاستونی	۶	میلیون متر مربع	۱۴۰۰	۷۰۰	مشهد
پودر شیر مشهد	شیر خشک	۱۶۰۰	تن	۳۶۰	۹۵۰	مشهد
مجتمع توس چینی	چینی مطروف	۲۰۰۰		۱۵۰۰	۸۰۰	مشهد
گروه مقصود	چینی	۲۰۰۰		۴۵۰۰	۲۵۰۰	مشهد

مشخصات طرحهای مهم و برجسته استان						نام
شهرستان محل احداث	سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	اشتغالزایی (نفر)	واحد سنجش	ظرفیت	محصول	
نیشابور	۳۵۰۰	۷۰۰	تن	۷۲۰۰۰۰	شمش فولاد	مجتمع فولاد خراسان
تربت جام	۲۳۰۰	۴۰۰	تن	۱۵۰۰۰۰۰	سیمان خاکستری	سیمان غرب
جوین	۱۰۳۶	۱۶۵	تن	۲۰۰۰۰	اسید سیتریک	کشت و صنعت جوین
مشهد	۲۸۰۰	۳۹۵	متر مربع	۳۰۰۰۰۰۰	کاشی گرانیتی و دیواری	کاشی فیروزه
مشهد	۴۴۱	۵۰	تن	۶۰۰	انواع سیم و ابل فشار قوی	الکترو کابل ایرانیان
طرقبه	۲۸۰۰۰۰	۴۰	تن	۲۴۵۰۰۰	طلا	طلا طرقبه
تربت حیدریه	۷۰۰۰۰۰	۲۰	تن	۱۴۰۰۰۰	مس	شصت دره
خواف	۱۵۰۰۰	۸۰۰	تن	۱۱۷۰۰۰۰	آهن	سنگان خواف
سنگان	۸۰۰۰	۲۲۰	تن	۲۴۰۰۰۰	آهن پلاسر	ققنوس یک
جغتای	۴۵۰۰	۱۴۰	تن	۱۵۰۰۰	کرومیتی	کارومیت گفت
تایباد	۵۰۰	۳۵۰	متر مربع	۱۸۰۰۰	خدمات صادرات و واردات	پایانه صادراتی دوغارون
فریمان	۸۰	۱۵۰	متر مربع	۱۵۰۰۰	خدمات صادرات و واردات	پایانه صادراتی فواکه

گزارش آخرین وضعیت طرح‌های مہرماندگار استان

وضعیت	تعداد کل کشور	استان	درصد نسبت به کل
تعداد	۱۸۸	۱۳	۶/۹
حجم سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	۱۳۷۰۰۰	۱۲۳۹۵	۹/۰۵
اشتغال (نفر)	۶۴۳۲۴	۴۹۵۲	۷/۷
تسهیلات مورد نیاز ثابت	ارزی (میلیون یورو)	۶۸	۳/۷
	ریالی (میلیارد ریال)	۲۷۱۷	۱۲/۶
تسهیلات مورد نیاز در گردش	ارزی (میلیون یورو)		
	ریالی (میلیارد ریال)	۵۰۲۱	

ظرفیت های صادراتی استان

سال	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	سهم استان از کل صادرات کشور (%)	درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل	
				وزن	ارزش
۱۲ ماهه سال ۹۱	۲۳۰۵	۱۹۴۳	4/8	۱,۲	۱,۳

۱۰ قلم عمده کالاهای صادراتی صنعتی و معدنی سال ۹۱

ردیف	نام کالا	ارزش (هزار دلار)	سهم (درصد)
۱	انواع زعفران و پودر آن	۳۹۲۷۱۸	۲۰
۲	انواع محصولات نساجی (تعرفه ۵۱-۶۳)	۱۵۰۸۶۳	۷,۶
۳	انواع محصولات فولادی	۱۱۹۴۶۵	۶
۴	انواع محصولات سیمان	۸۱۵۸۶	۴
۵	انواع نان و خمیر و بیسکویت	۷۴۵۸۰	۳,۸
۶	سیب زمینها تازه یا سرد کرده	۶۸۰۲۵	۳,۵
۷	انواع رنگ و رزین و ورنی ها	۶۶۸۷۳	۳,۴
۸	انواع شیرینی و شکلات	۴۶۰۲۸	۲,۳
۹	رب و پوره گوجه فرنگی	۴۴۸۰۱	۲,۳
۱۰	انواع پسته و مغز پسته	۲۶۸۲۷	۱,۴

اطلاعات کلی شهرک ها و نواحی صنعتی استان

۴۰	تعداد شهرک ها و نواحی صنعتی
۸۱۰۳	مجموع مساحت زمین شهرک های صنعتی (هکتار)
۶۴۹۸	مساحت زمین شهرک های دارای زیر ساخت (هکتار)
۸۱۰۳	مجموع مساحت نواحی و شهرک های صنعتی (هکتار)
-	سرانه زمین در شهرک ها و نواحی صنعتی (متر مربع به ازای هر نفر)

مراکز ذخیره سازی

ظرفیت	تعداد	عنوان
۸۱۷/۵ هزارتن	۱۸	سیلو
۵۲۳ هزار تن	۲۷	انبار فعال
		سردخانه فعال

پایگاه های توسعه صادرات

ظرفیت	تعداد	عنوان
۴۵ هزارتن	۳	پایانه صادراتی
۱۳۵ هزارتن	۷	نمایشگاه

تسهیلات بانکی مرتبط با استان

قرار داده شده		مصوب شده		معرفی به بانک		سرمايه	عنوان
مبلغ(میلیارد ریال)	تعداد	مبلغ(میلیارد ریال)	تعداد	مبلغ(میلیارد ریال)	تعداد		
۲۶۴۲	۵۳۲۳	۵۰۷۲	۵۹۰۰	۸۱۲/۱۱۸۷۵	۱۲۸۴۴	سرمايه ثابت	صندوق توسعه ملی
۱۱۷	۱۴۹	۱۷۴	۱۶۷	۱۵۸۰	۱۷۸۵	سرمايه در گردش	
				۱۰/۶۳۶	۳	سرمايه ثابت	تسهیلات از محل قانون بودجه سال ۹۱
۵۰۲/۶۹	۱۲۷	۷۵۱/۳۷۵	۱۹۲	۱۹۹/۸۸	۵۰۸	سرمايه ثابت	کمکهای فنی اعتباری

خلاصه عملکرد سال ۹۱ بخش صنعت، معدن تجارت

جواز تاسیس		تعداد	سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	اشتغال (نفر)
پروانه بهره برداری صنعتی		۳۱۴	۱۰۷۷۵	۸۶۳۰
پروانه های صنفی		۱۵۲۴۸	-	۳۰۶۹۶
پروانه بهره برداری معدنی		۶۱	۲۷۸	۵۰۴
گواهی کشف		تعداد	ذخیره (هزار تن)	
		۷۳	۹۶۸۸۵	
اشتغال (نفر)		صنعتی	معدنی	تجاری
		۸۶۳۰	۵۰۴	
صادرات کالا و خدمات (هزار دلار)		۱۹۶۹		
ذخیره سازی کالای اساسی (هزار تن)		۴۸۱		
نظارت و تنظیم بازار		تعداد نفر روز بازرسی	تعداد تشکیل پرونده	
		۵۷۴۲۴۲	۵۳۱۳۸	
برگزاری نمایشگاه		تعداد غرفه	تعداد برگزاری در طی سال	
		۴۶۰۸	۵۶	
		۱۳۵	۷	
توزیع نهاده های دامی (هزار تن)		۴۲۱		
عملکرد ستاد تسهیل		تعداد مصوبات	مصوبات انجام شده	
		۶۰۲	۱۸۱	

مصوبات سفرهای استانی مشکل دار در بخش صنعت، معدن و تجارت

ردیف	شماره مصوبه	تاریخ مصوبه	شماره بند	دستگاه اجرائی	متن بند	عنوان پروژه	پیشرفت فیزیکی	وضعیت تحقق	علت عدم تحقق	پیشنهاد
۱	۱۶۸۰	۸۸/۸/۲۳	۶	وزارت صنعت، معدن و تجارت	ایجاد شهرک فناوری معدنی در شهرستان قوچان توسط بخش خصوصی	درخواست بخش خصوصی در زمینه ایجاد شهرک فناوری فرآوری مواد معدنی دریافت و ضمن معرفی در خصوص اخذ مجوزهای لازم توسط بخش خصوصی در حال پیگیری است و به موازات آن مجوز ایجاد یک مجتمع تحقیقاتی و پژوهشی صنعتی و معدنی در زمینه کانی های غیر فلزی جهت شرکت لعاب مشهد صادر شده است. کلیات آن در کارگروه مسکن و شهرسازی تأیید شده است و مجوز تغییر کاربری از کمیسیون ماده ۱ صادر و عوارض مربوط به ماده ۲ قانون حذف کاربری اراضی زراعی و باغها واریز و در جلسه شورای برنامه ریزی استان تأیید گردیده است و در مرحله ارائه طرح به شرکت شهرکهای صنعتی خراسان رضوی جهت صدور جواز تاسیس شهرک خصوصی می باشد.	۹۰	محقق	-	صدور مجوز

مصوبات سفرهای استانی مشکل دار در بخش صنعت، معدن و تجارت (ادامه)

ردیف	شماره مصوبه	تاریخ مصوبه	شماره بند	دستگاه اجرائی	متن بند	عنوان پروژه	پیشرفت فیزیکی	وضعیت تحقق	علت عدم تحقق	پیشنهاد
۲	۵۸۰۴۶	۹۱/۳/۲۷	۳	وزارت صنعت، معدن و تجارت	اختصاص مبلغ یکصد میلیارد ریال جهت تکمیل اکتشافات عمومی و نیمه تفصیلی توسط سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور به مبلغ سی و سه میلیارد ریال توسط استان، مبلغ سی و چهار میلیارد ریال توسط سازمان یاد شده و مبلغ سی و سه میلیارد ریال توسط سازمان معادن و صنایع معدنی ایران طی سالهای ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲	۱-تبادل موافقتنامه به مبلغ ده میلیارد ریال با استاندار خراسان رضوی در سال ۱۳۹۱ ۲-انجام مکاتبات و پیگیریهای لازم با سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور در خصوص تمهیدات لازم جهت توافق با سازمان توسعه معادن و صنایع معدنی ایران بابت سهم آن سازمان ۳-پیگیریهای لازم با سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور در خصوص دریافت سهم آن سازمان ۴-تعریف سه پروژه جهت اجرا در سال ۱۳۹۱ و اعلام به استانداری ۵-پاسخ ایمیدرو در خصوص عدم اعتبار لازم در بودجه سال ۹۱ ۶-ارائه گزارش به سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور	٪۱۰	در دست اجرا	-	عدم تامین سهم دستگاههای مرکزی

مصوبات سفرهای استانی مشکل دار در بخش صنعت، معدن و تجارت (ادامه)

ردیف	شماره مصوبه	تاریخ مصوبه	شماره بند	دستگاه اجرائی	متن بند	عنوان پروژه	پیشرفت فیزیکی	وضعیت تحقق	علت عدم تحقق	پیشنهاد
۳	۵۸۰۴۶	۲۷/۳/۹۱	۶	وزارت صنعت، معدن و تجارت	صدور مجوز احداث یک واحد دو میلیون و پانصد هزار تنی کنسانتره در جوار معدن آهن سنگان خواف توسط شرکت فولاد خراسان با تامین زمین مورد نیاز و مواد اولیه توسط سازمان معدنی ایران	-تبادل تفاهم نامه در تاریخ ۱۸/۴/۹۱ و انعقاد قرارداد در تاریخ ۱۴/۶/۹۱ -منتظر واگذاری زمین از طریق ایمیدرو -همزمان اقدامات مربوط به انتخاب مشاور، پیمانکار سازنده خارجی و شروع early.work در حال انجام است. اخذ مجوزهای خدمات زیربنایی اعم از آب، برق، گاز و ... از طریق مقامات محلی و استانی در حال پیگیری است	۱۰٪	در دست اجرا	-	صدور مجوز

مصوبات سفرهای استانی مشکل دار در بخش صنعت، معدن و تجارت (ادامه)

ردیف	شماره مصوبه	تاریخ مصوبه	شماره بند	دستگاه اجرائی	متن بند	عنوان پروژه	پیشرفت فیزیکی	وضعیت تحقق	علت عدم تحقق	پیشنهاد
۴	۵۸۰۴۶	۲۷/۳/۹۱	۱۳	وزارت صنعت، معدن و تجارت	تهیه نقشه ژئوفیزیکی ذخایر معدنی استان توسط سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور با مشارکت بخش خصوصی در سالهای ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲	(در سازمان مرکزی تهران)	-	عدم تحقق	در سازمان مرکزی تهران	عدم مشارکت بخش خصوصی

اولویت های سرمایه گذاری بر اساس راهبرد توسعه صنعتی و مطالعات بازار

اولویت های سرمایه گذاری بر اساس راهبرد توسعه صنعتی	ردیف
صنایع پایین دستی طرحهای فولادی استان (نورد فزات)	۱
ساماندهی قطعه سازان خودرو در استان	۲
تکمیل طرحهای نیمه تمام سیمانی استان	۳
صنایع لاستیک و پلاستیک	۴

مزیت های معدنی استان جهت سرمایه گذاری در بخش معدن

۱. منابع سنگ آهن در منطقه خواف، خلیل آباد
  ۲. منابع سیلیس در منطقه تربت جام و کاشمر
  ۳. سنگ های گرانیتی در منطقه بایگ، تربت حیدریه
  ۴. ذخیره های مرتبط با خاک های صنعتی (مولیبدن - کائولن)
  ۵. عناصر فلزی کمیاب (مخصوصاً طلا، سرب و روی که مطالعات نیمه تفصیلی استان به اتمام نرسیده)
- برای تعیین مزیت واقعی ذخایر معدنی انجام مطالعات تفصیلی ضروری است. عملیات استان در برنامه اکتشافات معدنی تا سطح مطالعات نیمه تفصیلی می باشد.

مزیت های نسبی و منطقه ای استان

مهمترین قابلیت ها و توانمندی های صنعتی، معدنی و تجاری استان
تمرکز خدمات صادراتی زیر یک سقف مستقر در راه آهن
شرکت نمایشگاههای بین المللی مشهد
پایانه صادراتی در منطقه ویژه دوغارون تایباد
پایانه صادراتی فواکه فریمان
پایانه واردات صادرات نوین راه پارس
منطقه ویژه اقتصادی سرخس
توسعه صادرات و ارز آوری
یکی از قطبهای صنایع غذایی کشور(قند-رب-کمپوت کنسرو- کنستاره آبمیوه...)
قطب قطعه سازی خودرو
فولادهای موجود در دست احداث- قطب ۴ فولاد کشور
ظرفیت کاشی و سرامیک
چینی و مظروف کشور(توس چینی)
ظرفیت بار نصب شده و در دست تکمیل سیمان استان
ایران خودرو خراسان و سناباد خودرو توس
معدود طرحهای تولید طلا ی بخش خصوصی کشور
قطب تولید فرش ماشینی کشور

چشم انداز کلی صنعت، معدن و تجارت استان و مزیت های نسبی استان:

- به طور کلی از روند سرمایه گذاری در صنایع استان طی سالهای اخیر می توان اینگونه قضاوت نمود که و سرمایه گذاری در صنایع بالادستی فولاد و سیمان جذابیت های جدیدی را برای فعالیت سرمایه گذاران در صنایع پایین دستی خود ایجاد نموده است.
- همچنین چشم انداز بخش تجارت عبارتست از برقراری شبکه ای کارآ و رقابت پذیر از کارآفرینان خصوصی تأمین و توزیع کننده کالاها و خدمات که رشد پایدار تولید، گسترش فرصتهای شغلی و محور فقر را با دسترسی آسان و مطمئن به مردم استان به کالاهای مورد نیاز با قیمت مناسب فراهم می سازد و نسبت به تسهیل گسترش حضور محصولات ساخت داخل در بازار های ایرانی و جهان اقدام می نماید.

- توسعه صنعت در استان خراسان رضوی به میزان زیادی متکی بر فعالیتهای خصوصی بوده و این بخش در تنوع فعالیتهای صنعتی استان نیز نقش غیر قابل انکاری ایفا نموده است، به گونه ای که با توانمند شدن آنها شاهد شکل گیری رشته های جدید مانند صنعت فولاد سازی، تولید سیمان و تجهیزات تولید و توزیع برق متوسط بخش خصوصی هستیم. این رشته ها توسعه صنایع پایین دستی خود را نیز به همراه داشته اند در میان رشته های صنعتی موجود در استان طی دهه ۸۰، رشته های صنعتی شامل صنایع فلزات اساسی، قطعه سازی، ماشین آلات و کانی غیرفلزی بیش از ۹۳ درصد از سرمایه گذاری صورت گرفته در استان را به خود اختصاص داده است.

صنعت فرش

- ❖ تعداد بافندگان فعال در استان ۶۰۰۰۰ نفر می باشد.
- ❖ تعداد مجتمع های قالببافی در استان ۵۷ مجتمع می باشد.
- ❖ تعداد مجوزهای مشاغل خانگی صادره در سالجاری ۳۲۰۰ فقره می باشد.
- ❖ تعداد کل افراد بیمه شده ۱۱۶۰۰ نفر می باشد.
- ❖ تعداد کارگاه های غیر متمرکز با مدیریت متمرکز در استان ۲۵۸ عدد می باشد

پیشنهادات استان جهت حل موانع ومشکلات ودستیابی به اهداف برنامه های عملیاتی

استان

- عمده ترین مشکل در جهت رشد و توسعه بخش صنعت و معدن در رابطه با تأمین منابع مالی طرحهای صنعتی و معدنی استان است که نیازمند تسهیلات بانک می باشد. بخش عمده منابع مالی طرحهای صنعتی و معدنی از تسهیلات بانکی تأمین می شود (معدن ۸۰ درصد) و در مقطعی که سیستم بانکی سیاست انقباضی دارد مانند ۴ سال اخیر نیاز توسعه ای بخش عملاً تعطیل خواهد شد.
- مشکل دوم در رابطه با تحریم های تحمیل شده- کشور و تأمین مواد اولیه - کالاهای واسطه ای و ماشین آلات و تجهیزات می باشد. مشکل انتقال ارز-عدم گشایش اعتبارات استانی (LC) طرحهای جدید و توسعه ای را عملاً متوقف نموده و طرحهای فعال رانیز با مشکلات عدیده ای مواجه ساخته است.

- افزایش شدید تورم و نرخ ارز کلیه محاسبات و برآوردهای اولیه اقتصادی طرحهای جدید و توسعه ای را با تغییرات اساسی و غیر قابل پیش بینی روبرو کرده بعضاً تجدید نظر کمی را می طلبد. درعین حال نیاز به منابع سرمایه در گردش واحدهای فعال را حداقل ۲ برابر نموده که رویکرد انقباضی بانک ها آن را تشدید نموده است.

منابع و مأخذ

- گزارشات اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان
- دفتر آمار و اطلاعات استاندارد خراسان رضوی (منتج از حسابهای تولید استان و کشور)
- گزارشات دفتر برنامه ریزی و بودجه استاندارد